

نقش ظرفیت سازی نهادی در الگوهای بازآفرینی فرهنگ محور با تاکید بر توسعه پایدار شهری

نویسنده سحر گلچینی*¹، پخشان خضرنژاد²

1- کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری

MSC, Geography and Urban Planning

2- دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی شهری دانشگاه تبریز

Ph.D. Student of Geography and Urban Planning Tabriz University

چکیده

فضای شهری بستر تعاملات فرهنگی و زندگی شهری نماد و تجسم کالبد فرهنگی است. اخیراً، تأکیدات فرهنگی، به عنوان اصلی ترین رویکرد در بازآفرینی شهری، سبب رونق شهری و حرکت به سمت فعالیت های خلاق فرهنگی در جهت پیشرفت های اقتصادی و اجتماعی، گردیده است. بازآفرینی بر مبنای فرهنگ، به یکی از رایج ترین رویکردهای بازآفرینی در بسیاری از شهرهای دنیا تبدیل شده است. این در حالی است که با گذشت چند دهه از تجربه بازآفرینی در شهرهای ایران، این رویکرد، عمدتاً بر مبنای مرمت و بازسازی کالبدی مناطق فرسوده قرار دارد و با وجود منابع غنی فرهنگی، بهره برداری از این منابع به عنوان نیروی محرک بازآفرینی، کمتر مورد توجه برنامه ریزان و سیاستگذاران شهری قرار گرفته است. سازمان های مردم نهاد، می توانند به گسترش فضای عمومی در جامعه کمک کنند و به جزئی از پارادایم توسعه در جامعه تبدیل شوند؛ فضای اعتماد عمومی در جامعه را گسترش و به کوچک شدن دولت یا (شهرداری)، کمک نمایند. در واقع این سازمانها، قادرند با همسو سازی مردم، به شهرداری ها یاری رسانند و نیز موجب اجرای برنامه های متناسب با نیازهای شهروندان گردند. این پژوهش از حیث هدف بنیادی و دارای رویکرد توصیفی و مبتنی بر مطالعه داده های پایه ای است و می کوشد با پاسخگویی به نقش فرهنگ در بازآفرینی شهری، به بیان تأثیر مثبت سازمان های مردم نهاد در این نوع بازآفرینی، با نگاهی یکپارچه نگر، ضمن ظرفیت سازی نهادی و تاکید بر الگوهای تولید و مصرف فرهنگی، در مکان های با ظرفیت های بالا برای بالفعل کردن خلاقیت از طریق ایجاد تعاملات بین همه اقشار تلاش نموده و در راستای توسعه پایدار اقدام به توسعه در شهرها نماید. نتایج نشان می دهد، که نقش تشکل های مردمی در تمامی حوزه های اجتماعی و فرهنگی کالبدی شهر، انکار ناپذیر است.

واژگان کلیدی: بازآفرینی فرهنگ محور، الگوی تولید و مصرف، ظرفیت سازی نهادی.

¹ (ailin88_s@yahoo.com-09189800694)

² (khezhnezhad@yahoo.com-09149789274)